

til at fjerne Udsigten til et Fællesudvalg, saa siger jeg, vi stillede os heldigt til Sagen; naar Regjeringen og Landstinget først vare gaaede ind paa et Forslag med den Bevidsthed at ville holde derpaa, ikke blot til 3die Behandling, men heelt igjennem, saa at Ansvarret for Sagens Forcastelse, hvis Hensigten var, at den ikke skal gaae igjennem, vilde falde et andet Sted, saa finder jeg, at vi indtog en Stilling, der var langt heldigere baade med Hensyn til Sagen og med Hensyn til Thingets egen Holdning.

Madvig: Den sidste ærede Taler antydede selv den meget ringe Udsigt, der alligevel vilde være til at undgaae et Fællesudvalg. Med Hensyn til den historiske Fremstilling af Sagen skal jeg bemærke følgende: Ved 2den Behandling af denne Sag her forelaa der et Udbudsforflag, hvoraf jeg var Medforlagsstiller. Det blev ikke antaget, fordi en stor Deel af Landstingets Medlemmer vilde gaae videre, medens vi fandt Ministerens Forslag ucorrect i Formen. Ved 3die Behandling sluttede man sig til disse Medlemmer, der gik videre. Man rykkede altsaa tilhøire, medens Folkethinget var gaaet saa yderlig tilvenstre som muligt. Naar man vil spørge om Sagens Stilling i et Fællesudvalg, saa vil Resultatet af dens Behandling i et saadant sikkert vise sig ikke at være Noget, der iforveien er vedtaget i noget af Thingene. Det er meget vanskeligt i et Fællesudvalg — jeg har nogen Erfaring derom — at bringe det dertil, at Resultatet bliver, just det, der er vedtaget iforveien i det ene Thing. Naar vi derfor idag vedtage Justitsministerens Forslag, saa er jeg overbevist om, at vi med Hensyn til, at dette af Ministeren stillede Forslag kan blive det endelige Resultat, ville have gjort ham en daarlig Tjeneste.

M. P. Hansen: Ja, med al den Agtelse, man fylder saavel de ærede Forlagsstillere og den Overbeviisning, der hos dem har været den ledende, som den Motivering, hvoraf Forslaget er blevet ledsaget af den ærede Ordfører for Forlagsstillerne, maa det jo dog erkjendes, som det ogsaa nylig er berørt af

den høitagtede Justitsminister, at naar tvende Uderligheder stille sig i saa stærk Modsetning til hinanden, som det i dette Spørgsmaal er Tilfældet mellem det andet Thing og Landstinget, vil det jo være en ligefrem Umulighed at faae nogen Afgjørelse, naar Parterne ikke ville laae det Mindste af i deres Fordringer, og naar man her i dette Spørgsmaal ikke vil lade det samme Hensyn blive gjældende, som i Almindelighed er en Regel i hele Livet, at man ved saadanne Spørgsmaals Afgjørelse maa offre Noget for at vinde Noget. Naar Parterne ikke kunne mødes paa den Veie, og Uderlighederne ikke saaledes kunne bevæges til at gaae Noget paa Accord, med deres Overbeviisning, kan jeg ikke indsee, at der kan opnaaes Slutet, end at man bliver ved at holde Sagen gaaende gennem alle dens Forhandlingstrin, og saa paa det sidste af disse staaer ligesaa langt borte fra Afgjørelsen, som dengang man begyndte Noget, der vistnok er mindre heldigt for Sagen selv, saavel som ogsaa for Repræsentationen. Den Stilling, som den høitagtede Justitsminister har indtaget overfor dette Spørgsmaal, er jo en næglende, og det forekommer mig, at de Medlemmer af Thinget, som kunde være tilbøielige til at understøtte et saadant Mæglingsforsøg, maae finde, at man nu er rykket saa langt frem, at man ikke længere skalde fordølge en saadan Mening overfor hinanden, men give tilkjende, hvormeget man synes at kunne nærme sig det Forslag, der saaledes er fremsat af den høitagtede Justitsminister. I forrige Samling søgte jeg at understøtte en næglende Løsning af dette Stridsspørgsmaal, idet jeg dengang erklærede mig villig til at understøtte et Forslag, som f. Ex. indskrænkede Geistlighedens Børnepligt til Einietjenesten; og det samme forekommer det mig, at man nu burde gaae til. Alene af Hensyn til at conservere det gode Forhold mellem Menighed og Geistlighed, som er ønskeligt og nødvendigt, skal man ikke gjøre en saa total Adskillelse mellem deres Rettigheder og Pligter. Egefaalidt som man skal udsøndre Geistligheden fra Deelagtighed i alle fælles Rettigheder og Gøder, ligesaaalidt skal man ganske udsøndre den fra Deeltagelsen i de fælles Plig-